

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

16. aprill 2015*

Tühistamishagi — Politseikoostöö ja õiguslane koostöö kriminaalasjades —
Kontrollimeetmete kehtestamine uue psühhoaktiivse aine suhtes — Õigusliku aluse
kindlakstegemine — Pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatav õiguslik raamistik —
Üleminekusätted — Teisest õigusest tulenev õiguslik alus — Parlamendiga konsulteerimine

Liidetud kohtuasjades C-317/13 ja C-679/13,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel vastavalt 7. juunil ja 19. detsembril 2013 esitatud kaks tühistamishagi,

Euroopa Parlament, esindajad: F. Drexler, A. Caiola ja M. Pencheva, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: K. Pleśniak ja A. F. Jensen,

kostja,

keda toetab:

Austria Vabariik, esindaja: C. Pesendorfer,

menetlusse astuja,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe, J. Malenovský, M. Safjan ja A. Prechal,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. novembri 2014. aasta kohtuistungil esitatud,

olles 22. jaanuari 2015. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Kohtuasjades C-317/13 ja C-679/13 esitatud hagiavaldustes palub Euroopa Parlament vastavalt nõukogu 7. märtsi 2013. aasta otsuse 2013/129/EL 4-metamfetamiini suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (ELT L 72, lk 11) ja nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta rakendusotsuse 2013/496/EL 5-(2-aminopropüül)indooli suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (ELT L 272, lk 44; edaspidi koos „vaidlustatud otsused”) tühistamist.

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 10. mai 2005. aasta otsuse 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta (ELT L 127, lk 32) põhjendus 14 on sõnastatud järgmiselt:

„Kooskõlas [EL] artikli 34 lõike 2 punktiga c võib käesoleval otsusel põhinevad meetmed võtta vastu kvalifitseeritud häälteenamusega, kuna neid meetmeid on vaja käesoleva otsuse rakendamiseks.”

- 3 Otsuse artiklis 1 on märgitud:

„Käesolev otsus loob mehhanismi uute psühhoaktiivsete ainete alase teabe kiireks vahetamiseks. [...]”

Otsuses sätestatakse samuti hinnangu andmine nimetatud uute psühhoaktiivsete ainetega seotud riskidele, et liikmesriikides kohaldatavad narkootiliste ja psühhotroopsete ainete kontrollimeetmed oleks võrdset kohaldatavad ka uute psühhoaktiivsete ainete suhtes.”

- 4 Nimetatud otsuse artiklis 6 on ette nähtud, et Euroopa Liidu Nõukogu võib taotleda hindamisaruande koostamist uue psühhoaktiivse ainega seotud riskide kohta.

- 5 Otsuse artikkel 8 „Konkreetsete uute sünteetiliste uimastite üle kontrolli kehtestamise kord” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Komisjon esitab nõukogule kuue nädala jooksul alates riskihindamisaruande saamise kuupäevast algatuse uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseks. [...]”

2. Kui komisjon ei pea vajalikuks esitada algatust uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmete kehtestamiseks, võib sellise algatuse nõukogule esitada üks või mitu liikmesriiki, soovitavalt mitte hiljem kui kuus nädalat pärast kuupäeva, mil komisjon esitas nõukogule oma aruande.

3. Vastavalt lõikele 1 või 2 esitatud algatuste puhul otsustab nõukogu [EL] artikli 34 lõike 2 punkti c alusel kvalifitseeritud häälteenamusega, kas kehtestada uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmed või mitte.”

Vaidlustatud otsused

- 6 Otsus 2013/129, mis viitab ELTL-le ja otsusele 2005/387, eeskätt viimati nimetatud artikli 8 lõikele 3, näeb artiklis 1 ette, et kogu Euroopa Liidus kehtestatakse uue psühhoaktiivse aine 4-metamfetamiini suhtes kontrollimeetmed.

- 7 Selle otsuse artiklis 2 on sätestatud, et liikmesriigid võtavad 17. märtsiks 2014 vajalikud meetmed, et kehtestada selle aine suhtes kontrollimeetmed ja kriminaalkaristused, mis on ette nähtud nende õiguses.

- 8 Otsus 2013/496, mis viitab samuti ELTL-le ja otsusele 2005/387, eeskätt viimati nimetatud artikli 8 lõikele 3, täpsustab artiklis 1, et käesolevaga kehtestatakse kogu Euroopa Liidus uue psühhoaktiivse aine 5-(2-aminopropüül)indooli suhtes kontrollimeetmed.
- 9 Asjaomase otsuse artiklis 2 on ette nähtud, et liikmesriigid võtavad 13. oktoobriks 2014 vajalikud meetmed, et kehtestada selle aine suhtes kontrollimeetmed ja kriminaalkaristused, mis on ette nähtud liikmesriikide õigusega.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 10 Parlament palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud otsused;
  - säilitada nende otsuste õiguslik toime kuni nende asendamiseni uute õigusaktidega, ja
  - mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 11 Nõukogu palub Euroopa Kohtul:
- jätta hagid põhjendamatusesse tõttu rahuldamata;
  - lükata vastuvõetamatusesse või vähemalt põhjendamatusesse tõttu tagasi nendes hagi esitatud õigusvastasuse väide otsuse 2005/387 osas;
  - teise võimalusena, kui vaidlustatud otsused tühistatakse, säilitada nende otsuste toime kuni nende asendamiseni uute õigusaktidega, ja
  - mõista kohtukulud välja parlamendilt.
- 12 Euroopa Kohtu presidendi 27. märtsi 2014. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-317/13 ja C-679/13 suulise menetluse ja kohtuotsuse tegemise huvides.
- 13 Euroopa Kohtu presidendi 8. oktoobri 2013. aasta ja 28. aprilli 2014. aasta määrustega anti Austria Vabariigile luba astuda menetlusse nõukogu toetuseks kohtuasjades C-317/13 ja C-679/13.

Hagid

- 14 Parlament esitab oma hagide põhjenduseks kaks väidet, mis tulenevad vastavalt valitud õigusliku aluse kehtetusest või ebaseaduslikkusest ning oluliste menetlusnormide rikkumisest, kuna parlamenti ei kaasatud vaidlustatud otsuste vastuvõtmise menetlusse.

Parlamendi poolt kohtuasjas C-679/13 esitatud teatavate väidete või argumentide vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 15 Nõukogu leiab, et mõned parlamendi poolt kohtuasjas C-679/13 esitatud väited või argumendid tuleb vastuvõetamatusesse tõttu tagasi lükata, sest need ei ole selged ja täpsed. Nõukogu hinnangul on sellega tegemist väidete või argumentide puhul, mis käsitlevad EL artikli 39 lõike 1 kohaldamist, kehtetu õigusliku aluse valikut, õiguskindluse ja institutsioonidevahelise tasakaalu põhimõtte rikkumist ning asjaolu, et vaidlustatud otsustega muudeti otsuse 2005/387 teatavat olemuslikku aspekti.

- 16 Parlament väidab, et kohtuasjas C-679/13 esitatud hagiavaldus on piisavalt selge ja täpne. Mis puutub konkreetset väitesse, et vaidlustatud otsustega muudetakse otsuse 2005/387 teatavat olemuslikku aspekti, siis rõhutab parlament, et selle olukorra tuvastamine ei ole eriti oluline, sest igal juhul ei avalda see asjaolu mingit mõju menetlusele, mida oleks otsuse 2013/496 vastuvõtmisel tulnud järgida.

Euroopa Kohtu hinnang

- 17 Olgu meenutatud, et Euroopa Kohtu kodukorra artikli 120 punkti c ja seda käsitleva kohtupraktika kohaselt tuleb hagiavalduses märkida hagi ese, esitatud väited ja argumendid ning lühiülevaade nendest väidetest. Nimetatud andmed peavad olema piisavalt selged ja täpsed, et võimaldada kostjal kaitset ette valmistada ning Euroopa Kohtul kontrolli teostada. Sellest tuleneb, et põhilised faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele hagiavaldus toetub, peavad ilmnema ühtselt ja arusaadavalt hagiavalduse tekstist endast ning nõuded peavad olema esitatud üheselt mõistetavalt, et vältida seda, et Euroopa Kohus otsustab *ultra petita* või jätab mõne väite kohta seisukoha võtmata (vt selle kohta kohtuotsus *Ühendkuningriik vs. nõukogu*, C-209/13, EU:C:2014:283, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 18 Käesoleval juhul vastab kohtuasja C-679/13 hagiavalduse kolme esimese väite või argumendi – mis ei ole nõukogu väitel piisavalt selged ja täpsed – esitus nendele nõuetele. Kõnealune esitus võimaldas nõukogul välja töötada kaitse nende väidete või argumentide suhtes ja võimaldab Euroopa Kohtul teostada otsuse 2013/496 üle kohtulikke kontrolli.
- 19 Seoses viimase väite või argumendiga tuleb igal juhul märkida, et parlament möönis oma vasturepliigis, et otsuse 2013/496 seaduslikkus ei sõltu nimetatud argumendi põhjendatusest. Seega ei ole tegemist väite või argumendiga, mille osas peab Euroopa Kohus otsuse tegema.
- 20 Eeltoodust järeldub, et kohtuasja C-679/13 hagiavalduse teatavate elementide selguse ja täpsuse väidetavast puudumisest tulenev vastuvõetamatuse vastuväide tuleb tagasi lükata.
- 21 Kuna akti õiguslik alus määrab kindlaks, millises menetluses akt tuleb vastu võtta (kohtuotsused parlament vs. nõukogu, C-130/10, EU:C:2012:472, punkt 80, ja parlament vs. nõukogu, C-658/11, EU:C:2014:2025, punkt 57), tuleb kõigepealt analüüsida kohtuasja C-317/13 esimest väidet ja kohtuasja C-679/13 teist väidet, mis tulenevad valitud õigusliku aluse kehtetusest või ebaseaduslikkusest.

Kohtuasja C-317/13 esimene väide ja kohtuasja C-679/13 teine väide, et valitud õiguslik alus on kehtetu või ebaseaduslik

Kohtuasja C-317/13 esimese väite esimene osa ja kohtuasja C-679/13 teise väite esimene osa, et valitud õiguslik alus on kehtetu

– Poolte argumendid

- 22 Parlament väidab, et vaidlustatud otsustes sisalduv viide EL toimimise lepingule on liig üldine, et seda võiks pidada nende otsuste õiguslikuks aluseks ja et otsuse 2005/387 artikli 8 lõiget 3 tegelikult õiguslikuks aluseks pidada ei saa.
- 23 Kõnealune säte viitab ainult EL artikli 34 lõike 2 punktile c, mis oleks olnud rakendusmeetmete vastuvõtmise ainus võimalik alus endise „kolmanda samba” raames.
- 24 Seetõttu on nõukogu kasutatud õiguslik alus parlamendi arvates EL artikli 34 lõike 2 punkt c. Kuna artikkel 34 on Lissaboni lepinguga kehtetuks tunnistatud, siis ei saa see enam olla uute õigusaktide vastuvõtmise õiguslik alus. Asjaolu, et üks teisese õiguse säte viitab kõnealusele artiklile 34, ei ole selles suhtes oluline, sest asjaomase lepingu jõustumise tõttu tuleb seda artiklit pidada kohaldamatuks.

- 25 Nõukogu täpsustab, et ta võttis vaidlustatud otsused vastu otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 alusel koostoimes protokoll (nr 36) üleminekusätete kohta (edaspidi „üleminekusätete protokoll”) artikliga 9. Ta rõhutab sellega seoses, et vaidlustatud otsused ei viita EL lepingule üldiselt ega ka konkreetselt EL artikli 34 lõike 2 punktile c.
- 26 Lisaks väidab nõukogu, et pärast EL artikli 34 kehtetuks tunnistamist ei ole sellele artiklile tehtud viitel, mis sisaldub otsuse 2005/387 artikli 8 lõikes 3, enam õiguslikku mõju ja viimati nimetatud säte on muutunud iseseisvaks õiguslikuks aluseks, mis annab nõukogule rakendusvolitused.
- Euroopa Kohtu hinnang
- 27 Hindamaks kohtuasja C-317/13 esimese väite esimese osa ja kohtuasja C-679/13 teise väite esimese osa põhjendatust, tuleb teha kindlaks õiguslik alus, mille põhjal on vaidlustatud otsused vastu võetud.
- 28 Seoses sellega tuleb tõdeda, et kõnealused otsused ei tugine EL artiklile 34 ja et nende viited osutavad selgelt EL toimimise lepingule ja otsuse 2005/387 artikli 8 lõikele 3.
- 29 Võttes arvesse vaidlustatud otsuste sõnastust, mis peab põhjendamiskohustusega kooskõlas olemiseks põhimõtteliselt mainima õiguslikku alust, millel need otsused rajanevad (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, C-370/07, EU:C:2009:590, punktid 39 ja 55), ei saa seega asuda seisukohale, et kõnealused otsused põhinevad EL artiklil 34.
- 30 Lisaks tuleb märkida, et ükski muu vaidlustatud otsuste aspekt ei näita, et nõukogu kavatses otsuste õigusliku alusena kasutada nimetatud artiklit 34.
- 31 Eeskätt ei ole selles suhtes asjakohane otsuse 2005/387 artikli 8 lõikes 3 sisalduv viide EL artikli 34 lõike 2 punktile c, sest nõukogu selge valik mainida vaidlustatud otsustes mitte eelnimetatud sätet, vaid EL toimimise lepingut ja otsuse 2005/387 artikli 8 lõiget 3, näitab selgelt, et vaidlustatud otsused põhinevad viimati nimetatud sätel kui sellisel.
- 32 Sellest järeldub, et EL artikli 34 kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga ei võta vaidlustatud otsustelt õiguslikku alust.
- 33 Neid kaalutlusi arvestades tuleb kohtuasja C-317/13 esimese väite esimene osa ja kohtuasja C-679/13 teise väite esimene osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Kohtuasja C-317/13 esimese väite teine osa ja kohtuasja C-679/13 teise väite teine osa, et valitud õiguslik alus on ebaseaduslik

– Poolte argumendid

- 34 Parlament leiab, et kui vaidlustatud otsuste õiguslikuks aluseks tuleb pidada otsuse 2005/387 artikli 8 lõiget 3, siis on see säte teisest õigusest tulenev ebaseaduslik õiguslik alus, mis ei saa olla nende otsuste õiguspärane õiguslik alus.
- 35 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb nimelt, et tuletatud õigusliku aluse loomine, mis lihtsustab akti vastuvõtmisel kohaldatavat korda, ei ole aluslepingutega kooskõlas. Parlamendi arvates on see otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 puhul nii, sest kõnealune säte ei näe ette temaga konsulteerimist, kuigi see kohustus on eelnimetatud otsuse rakendusmeetme vastuvõtmise korral EL artiklis 39 ette nähtud.

- 36 Peale selle on otsuse 2005/387 artikli 8 lõige 3 muutunud Lissaboni lepingu jõustumise tõttu kohaldamatuks ja näeb ette ebaseadusliku erandi selle lepinguga uute aktide vastuvõtmiseks kehtestatud menetlusest. Selline erand ei ole lubatud üleminekusätete protokollis artikli 9 kohaselt, milles märgitakse pelgalt seda, et endise „kolmanda samba” õigusakte ei tunnistata asjaomase lepingu jõustumisega automaatselt kehtetuks.
- 37 Nõukogu väidab esimese võimalusena, et parlamendi esitatud õigusvastasuse väide, mis puudutab otsuse 2005/387 artikli 8 lõiget 3, ei ole vastuvõetav. Nõukogu väidab sellega seoses, et üleminekusätete protokollis artikli 10 lõike 1 alusel jäävad Euroopa Kohtu volitused selle otsuse osas kuni 1. detsembrini 2014 samaks, nagu need olid enne Lissaboni lepingu jõustumist. Tol ajal kohaldamisele kuulunud EL artikli 35 lõige 6 ei näinud parlamendile ette võimalust esitada tühistamishagi endise „kolmanda samba” raames vastu võetud sellise akti peale nagu kõnealune otsus. Euroopa Kohtu toonasest pädevuse puudumisest nimetatud valdkonnas järeldub, et parlamendi esitatud õigusvastasuse väide tuleb tunnistada vastuvõetamatuks.
- 38 Teise võimalusena väidab nõukogu, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõige 3 oli vastuvõtmise ajal EL lepinguga kooskõlas. Kõnealune säte piirdus nimelt sellega, et nägi ette EL artikli 34 lõike 2 punktis c sätestatud menetluse kohaldamise ega kehtestanud seega *sui generis* menetlust, mis välistaks konsulteerimise parlamendiga.
- 39 Lissaboni lepingu jõustumise mõju kohta väidab nõukogu, et üleminekusätete protokollis artikli 9 tõlgendus, mille pakkus välja parlament, halvaks mis tahes võimaluse võtta vastu endise „kolmanda samba” aktides ette nähtud rakendusmeetmeid ja just seda olukorda soovisid aluslepingute koostajad vältida.
- Euroopa Kohtu hinnang
- 40 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab Euroopa Liidu õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ning mille hulka kuuluvad õigusakti eesmärk ja sisu (kohtuotsus komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, C-43/12, EU:C:2014:298, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Sellega seoses tuleb märkida, et pooltel ei ole otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 ning vaidlustatud otsuste eesmärgi ja sisu vahelise suhte osas lahkarvamusi. Seevastu vaidlustab parlament asjaomase sätte seaduslikkuse, väites et see säte lihtsustab otsuse 2005/387 rakendusmeetmete vastuvõtmise korda võrreldes aluslepingutes selleks ette nähtud menetlusega.
- 42 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kuna liidu institutsioonide tahte formuleerumist puudutavad eeskirjad kehtestatakse aluslepingutega, mitte liikmesriikide või institutsioonide endi poolt, siis saavad üksnes aluslepingud anda erijuhtudel institutsioonile pädevuse muuta nendes ette nähtud otsustamismenetlust. Kui tunnustada institutsiooni võimalust kehtestada tuletatud õiguslikke aluseid – kas akti vastuvõtmisel kohaldatava menetluse rangemaks muutmise või lihtsustamise suunas –, tähendaks see talle suurema seadusandliku pädevuse andmist kui see, mis on aluslepingutega ette nähtud (vt kohtuotsus parlament *vs.* nõukogu, C-133/06, EU:C:2008:257, punktid 54–56).
- 43 Seda lahendust, mis esitati kohtuotsuses parlament *vs.* nõukogu (C-133/06, EU:C:2008:257) õigusaktide vastuvõtmist võimaldava teisese õigusest tuleneva õigusliku aluse kohta, tuleb kohaldada ka teise õiguse aktis ette nähtud õiguslike aluste suhtes, mis võimaldavad võtta vastu selle akti rakendusmeetmeid, muutes rangemaks või lihtsustades aluslepingutes nende meetmete vastuvõtmiseks ette nähtud korda.

- 44 Kuigi vastab tõele, et aluslepingutes on ette nähtud, et parlament ja nõukogu sätestavad teatavad eeskirjad, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes, seovad aluslepingutes ette nähtud erieeskirjad rakendusmeetmete vastuvõtmise kohta institutsioone siiski samal moel nagu õigusaktide vastuvõtmise eeskirjad ja seega ei või teise õiguse aktid nendega vastuollu minna.
- 45 Võttes arvesse, et liidu akti õiguspärasust tuleb analüüsida selle akti vastuvõtmise ajal olemas olnud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel (vt analoogia alusel kohtuotsused *Gualtieri vs. komisjon*, C-485/08 P, EU:C:2010:188, punkt 26; *Schindler Holding jt vs. komisjon*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 31, ja *Schaible*, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 50), tuleb otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 seaduslikkuse hindamisel arvestada sätteid, mis selle otsuse vastuvõtmise ajal käsitlesid politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonna üldaktide rakendamist, täpsemalt EL artikli 34 lõike 2 punkti c ja EL artikli 39 lõiget 1.
- 46 Nimetatud sätetest ilmneb, et pärast konsulteerimist parlamendiga võtab nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega vastu meetmed, mis on vajalikud politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas vastu võetud otsuste rakendamiseks.
- 47 Seoses sellega tuleb küll tõdeda, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 sõnastus ei näe nõukogule ette kohustust konsulteerida enne selles sättes ette nähtud otsuse 2005/387 rakendusmeetmete vastuvõtmist parlamendiga.
- 48 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu teise õiguse norme siiski niivõrd kui võimalik tõlgendada kooskõlas aluslepingute sätetega (kohtuotsus *Efir*, C-19/12, EU:C:2013:148, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Seega, võttes esiteks arvesse, et kohustus tõlgendada teise õiguse akti kooskõlas esmase õigusega tuleneb tõlgendamise üldpõhimõttest, mille kohaselt tuleb õigusnormi tõlgendada võimaluste piires viisil, mis ei sea kahtluse alla selle õiguspärasust (vt selle kohta kohtuotsus *Sturgeon jt*, C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, punktid 47 ja 48, ja kohtuotsuse komisjon *vs. Strack* uuesti läbivaatamine, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, punkt 40), ja teiseks, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 seaduslikkust tuleb käesoleva otsuse punktis 45 meenutatud põhjustel hinnata eeskätt arvestades EL artikli 39 lõiget 1, tuleb kõnealust esimest sätet tõlgendada kooskõlas viimati nimetatuga.
- 50 Järelikult tuleb otsuse 2005/387 artikli 8 lõiget 3 tõlgendada kooskõlas EL artikli 39 lõikega 1 nii, et see lubab nõukogul võtta vastu akti kontrollimeetmete kehtestamiseks uue psühhoaktiivse aine suhtes ainult pärast konsulteerimist parlamendiga. Seega tuleb tagasi lükata parlamendi väide, mille kohaselt asjaolu, et kõnealune esimene säte ei näe ette konsulteerimise kohustust, tähendab, et sellega lihtsustatakse rakendusmeetmete vastuvõtmise korda võrreldes selleks EL lepingus ette nähtud korraga.
- 51 Seoses parlamendi argumentidega, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõige 3 on vastuolus pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatavate menetluseeskirjadega, tuleb igal juhul märkida, et üleminekusätete protokoll sisaldab õigusnorme, mis käsitlevad konkreetselt seda õiguslikku korda, mida pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatakse aktide suhtes, mis on enne eelnimetatud kuupäeva EL alusel vastu võetud.
- 52 Protokollis artiklis 9 on sätestatud, et selliste õigusaktide õiguslik toime säilib kuni asjaomaste õigusaktide kehtetuks tunnistamise, tühistamiseks või muutmiseni aluslepingute kohaldamisel.
- 53 Seda artiklit tuleb tõlgendada arvestades nimetatud protokollis esimest põhjendust, milles täpsustatakse, et on vaja kehtestada üleminekusätted, et korraldada üleminekut enne Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatavate aluslepingute institutsioonilistelt sätetelt asjaomases lepingus ette nähtud institutsioonilistele sätetele.

- 54 Kuna Lissaboni leping muutis oluliselt politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö institutsioonilist raamistikku, tuleb üleminekusätete protokollil artiklit 9 mõista – nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 45 – nii, et selle eesmärk on muu hulgas tagada asjaomase koostöö raames vastu võetud õigusaktide tõhusa kohaldamise jätkumine hoolimata selle koostöö institutsioonilise raamistiku muutmisest.
- 55 Kui nõustuda parlamendi väitega, et politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö rakendusmeetmete vastuvõtmise erimenetluste kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga muudab võimatuks selliste meetmete vastuvõtmise enne, kui muudetakse selle koostöö raames vastu võetud üldakte, et kohandada neid Lissaboni lepinguga, siis viiks see just kõnealuste aktide tõhusa rakendamise keerulisemaks muutumiseni või isegi nende rakendamise takistamiseni ning seega kahjustataks aluslepingute koostajate taotletava eesmärgi elluviimist.
- 56 Pealegi jätkaks parlamendi poolt üleminekusätete protokollil artiklile 9 välja pakutud tõlgendus, mille kohaselt tähendab nimetatud artikkel üksnes seda, et politseikoostöö ja kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonda kuuluvaid õigusakte ei tunnistatud Lissaboni lepingu jõustumise tõttu automaatselt kehtetuks, selle artikli ilma kogu kasulikust mõjust.
- 57 Eeltoodust tuleneb, et enne Lissaboni lepingu jõustumist EL lepingu alusel nõuetekohaselt vastu võetud õigusakti säte, mis kehtestab selle õigusakti rakendusmeetmete vastuvõtmise korra, säilitab oma õigusliku toime, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud, tühistatud või muudetud, ja võimaldab vastavalt selles sättes kindlaks määratud menetlusele võtta vastu rakendusmeetmeid.
- 58 Neil tingimustel ei tähenda asjaolu, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõige 3 võib rakendusmeetmete vastuvõtmise korda võrreldes EL toimimise lepingus selleks ette nähtud menetlusega lihtsustada või rangemaks muuta, et kõnealune säte on teisest õigusest tulenev ebaseaduslik õiguslik alus, mille kohaldamine tuleks erandina välistada.
- 59 Järelikult ja arvestades eeltoodud asjaolusid tuleb kohtuasja C-317/13 esimese väite teine osa ja kohtuasja C-679/13 teise väite teine osa – ilma, et oleks vaja võtta seisukohta nende vastuvõetavuse osas – põhjendamatu tõttu tagasi lükata (vt analoogia alusel kohtuotsused Prantsusmaa vs. komisjon, C-233/02, EU:C:2004:173, punkt 26, ja Komninou jt vs. komisjon, C-167/06 P, EU:C:2007:633, punkt 32) ja seetõttu tuleb need väited tervikuna tagasi lükata.

Kohtuasja C-317/13 teine väide ja kohtuasja C-679/13 esimene väide, et rikuti olulisi menetlusnorme

Poolte argumendid

- 60 Parlament väidab, et juhul, kui käesolevas asjas kuulub kohaldamisele Lissaboni lepingu jõustumisele eelnenud kord, tuleb vastavalt EL artikli 39 lõikele 1 temaga konsulteerida.
- 61 Nõukogu leiab seevastu, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõikes 3 ei ole ette nähtud parlamendi mis tahes osalemist vaidlustatud otsuste vastuvõtmisel ja EL artikli 39 kehtetuks tunnistamise tõttu Lissaboni lepinguga ei pea selle otsuse rakendusmeetmete vastuvõtmiseks enam parlamendiga konsulteerima.
- 62 Seda analüüsi toetab nõukogu hinnangul üleminekusätete protokollil artikli 10 lõige 1, sest see ei nimeta EL artiklit 39 nende sätete hulgas, mille õiguslik toime pärast Lissaboni lepingu jõustumist säilib. Kui vastuvõtmise menetlusse lisataks parlamendiga konsulteerimise kohustus, viiks see pealegi selleni, et EL toimimise lepingu artiklis 291 sätestatud menetlusse lisatakse aspekt, mida seal ette nähtud ei ole ja seatakse seega ohtu Lissaboni lepinguga kehtestatud institutsiooniline tasakaal.

Euroopa Kohtu hinnang

- 63 Olgu meenutatud, et parlamendiga konsulteerimine kohaldatavates liidu õigusnormides ette nähtud juhtudel on oluline menetlusnorm, mille järgimata jätmine toob kaasa asjaomase akti tühisuse (vt selle kohta kohtuotsused parlament *vs.* nõukogu, C-65/93, EU:C:1995:91, punkt 21, ja parlament *vs.* nõukogu, C-417/93, EU:C:1995:127, punkt 9).
- 64 Seega, kuna kohtuasja C-317/13 esimesele väitele ja kohtuasja C-679/13 teisele väitele antud vastusest tuleneb, et nõukogu võis vaidlustatud otsuste aluseks õiguspäraselt võtta otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3, tuleb teha kindlaks, kas enne õigusakti vastuvõtmist selle sätte alusel tuleb parlamendiga konsulteerida.
- 65 Selles osas tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 50–57 toodud kaalutlustest, et otsuse 2005/387 artikli 8 lõige 3, tõlgendatuna koostoimes EL artikli 39 lõikega 1, säilitab oma õigusliku toime, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud, tühiseks tunnistatud või muudetud, ja võimaldab vastavalt selles sättes kindlaks määratud menetlusele võtta vastu rakendusmeetmeid. Järelikult peab nõukogu enne uue psühhoaktiivse aine suhtes kontrollimeetmete kehtestamist konsulteerima parlamendiga.
- 66 Vastupidi nõukogu väitele ei saa EL artikli 39 lõike 1 kehtetuks tunnistamine Lissaboni lepinguga seada kahtluse alla kõnealust parlamendiga konsulteerimise kohustust.
- 67 Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 49 esitatud kaalutlusi, ei saa EL artikli 39 lõike 1 kehtetuks tunnistamine pärast otsuse 2005/387 artikli 8 lõike 3 vastuvõtmist kaotada kohustust tõlgendada viimati nimetatud sätet kooskõlas EL artikli 39 lõikega 1.
- 68 Samuti ei ole oluline asjaolu, et ELTL artikkel 291 ei näe ette parlamendiga konsulteerimise kohustust, sest parlamendiga konsulteerimise kohustus on üks otsuse 2005/387 õiguslik toime, mis on vastavalt üleminekusätete protokollile artiklile 9 – nagu seda on tõlgendatud käesoleva kohtuotsuse punktis 57 – Lissaboni lepingu jõustumise järgselt säilinud.
- 69 On selge, et nõukogu võttis vaidlustatud otsused vastu parlamendiga eelnevalt konsulteerimata.
- 70 Sellest tuleneb, et kohtuasja C-317/13 teine väide ja kohtuasja C-679/13 esimene väide on põhjendatud ja et vaidlustatud otsused tuleb seetõttu tühistada.

Taotlus säilitada vaidlustatud otsuste õiguslik toime

- 71 Nii parlament kui ka nõukogu paluvad Euroopa Kohtul juhul, kui ta vaidlustatud otsused tühistab, säilitada nende otsuste õiguslik toime kuni nende asendamiseni uute õigusaktidega.
- 72 Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt ELTL artikli 264 teisele lõigule võib Euroopa Kohus juhul, kui ta seda vajalikuks peab, märkida, milliseid tühiseks tunnistatud õigusakti tagajärgi loetakse kehtivaks.
- 73 Käesoleval juhul kahjustaks vaidlustatud otsuste tühistamine nende õigusliku toime säilitamiseta neis otsustes käsitletavate psühhoaktiivsete ainete kontrolli tõhusust ja seega rahvatervise kaitset. Kuigi parlament nõuab nende otsuste tühistamist oluliste menetlusnormide rikkumise tõttu, ei vaidlusta ta otsuste eesmärki ega sisu.
- 74 Seetõttu tuleb säilitada vaidlustatud otsuste toime kuni neid asendavate uute õigusaktide jõustumiseni.

Kohtukulud

- 75 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna parlament on nõukogult kohtukulude hüvitamist nõudnud ja nõukogu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista nõukogult.
- 76 Kodukorra artikli 140 lõike 1 alusel kannab Austria Vabariik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Tühistada nõukogu 7. märtsi 2013. aasta otsus 2013/129/EL 4-metamfetamiini suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta ja nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta rakendusotsus 2013/496/EL 5-(2-aminopropüül)indooli suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta.**
- 2. Säilitada otsuse 2013/129 ja rakendusotsuse 2013/496 õiguslik toime kuni neid asendavate uute õigusaktide jõustumiseni.**
- 3. Mõista kohtukulud välja Euroopa Liidu Nõukogult.**
- 4. Austria Vabariik kannab oma kohtukulud ise.**

Allkirjad